

Vzdelávacie aktivity pre koordinátorov

Správa o realizovaných vzdelávacích kurzoch v r. 2014 a 2015

Názov kurzu:

A1 Úvod do legislatívy a základné odporúčania pre koordinátorov pre študentov so špecifickými potrebami

Realizátor: Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami

Termín a miesto konania:

- 23. 10. 2014, Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta
- 26. 2. 2015, Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Pedagogická fakulta (PdF UKF sa organizačne podieľala na zabezpečení kurzu)

Počet účastníkov

23.10.2014	23 účastníkov (STU, UK, ZU, EU, PanVŠ, TUAD, TRUNI, UMB, VŠEMVS, VŠMU, VŠVU, VŠMP ISM)
26.02.2015	24 účastníkov (UKF, SPU, UK, EU, PanVŠ, TUZVO, TUAD, UCM, UJS)

Program:

1. Študenti so špecifickými potrebami v terciárnom vzdelávaní: základné charakteristiky, terminológia.
2. Legislatívny rámec prístupného akademického prostredia, dôležitosť inštitucionálnych predpisov.
3. Práva a zodpovednosť vysokej školy a študenta so špecifickými potrebami
4. Koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami: postavenie, úlohy, zodpovednosť
5. Špecifické potreby študentov – základné odporúčania k ich vyhodnocovaniu a navrhovaniu primeraných úprav a podporných služieb.
6. Riešenie modelových prípadov

Aktívne zapojenie účastníkov bolo súčasťou programu pri **riešení modelových prípadov**. Návrh na riešenie prípadov posielali účastníci v predstihu.

Všetci účastníci dostali tlačené **informačné aj študijné materiály**.

Hodnotenie:

Po kurze pomocou hodnotiaceho dotazníka hodnotili viaceré aspekty vzdelávacieho kurzu a poskytli veľa cenných podnetov. Zameranie dotazníka:

- 1) celkový prínos kurzu,
- 2) obsah a nadväznosť tém,
- 3) podkladové materiály,
- 4) nedostatky a rezervy kurzu,
- 5) najviac oceňované na kurze,
- 6) pripomienky a ďalšie námety.
- 7) nedostatky v legislatíve vo vzťahu k práci koordinátorov a k zodpovednosti vysokej školy zabezpečiť všeobecne prístupné akademické prostredie.

Záver:

- Hodnotenia súviseli so skladbou účastníkov : vysoko pozitívne hodnotenie zo strany koordinátorov – začiatočníkov, viac podnetov od skúsenejších koordinátorov, ktorí by už radi riešili zložitejšie otázky.
- Časť návrhov šla nad rámec zamerania kurzu, nedali by sa zahrnúť do programu z časového a obsahového dôvodu.
- Najväčší záujem bol o riešenie modelových prípadov. Tieto by mali byť integrálnou súčasťou každého kurzu pre koordinátorov, ale podnety potvrdzujú potrebu organizovať samostatné stretnutia určené len na riešenie kazuistik.
- Je veľmi dôležité, aby konkrétne kazuistiky navrhovali účastníci, a to v dostatočnom časovom predstihu (ideálne pri prihlasovaní na kurz). Následne potom môžu byť prizvaní aj ďalší odborníci. Za zváženie stojí možnosť informovania účastníkov o kazuistikách, ktoré sa budú na kurze riešiť.

Všetci absolventi kurzu dostali **osvedčenia o účasti** podpísané rektorom UK.

Názov kurzu:

Asistenčné technológie v terciárnom vzdelávaní študentov so špecifickými potrebami

Realizátor: Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami

Termín a miesto konania:

24.10.2014 - 16.1.2015, Univerzita Komenského v Bratislave, FMFI
(3-mesačný kurz)

Počet účastníkov

8 účastníkov (7 absolvovali)

(VŠM ISM , TNUNI, ZU, KU, TUAD, VŠEMVS, SEVŠ)

Forma vzdelávania:

Kurz sa realizoval kombinovane – formou e-learningu a formou prezenčných stretnutí zameraných na prezentáciu teoretického obsahu a práce s asistenčnými technológiami. Na prezenčných stretnutiach sa zúčastnili aj používatelia AT. Forma e-learningu využíva prostredie Moodle. Všetky študijné materiály boli v elektronickej forme prístupné v systéme Moodle. Na prezenčných stretnutiach boli k dispozícii tlačené verzie všetkých prezentácií.

Program:

1. Štúdium na vysokej škole so špecifickými potrebami a technická podpora
2. Úvod do asistenčných technológií
3. Asistenčné technológie a kompenzačné pomôcky podľa druhu špecifických potrieb
4. Informácie v prístupnej elektronickej forme pre používateľov AT
 - a. Vytváranie prístupných elektronických dokumentov
 - b. Spracovanie textov do prístupnej elektronickej formy
 - c. Matematika pre nevidiacich
 - d. Sprístupnenie grafiky

Absolventi kurzu dostali **certifikát o absolvovaní** podpísaný rektorom UK.

Plán vzdelávacích aktivít pre koordinátorov pre študentov so špecifickými potrebami v SR

2015

Predložený plán vzdelávania pre rok 2015 ponúka Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami UK (ďalej CPŠ UK). Plán bol pripravený v koordinácii s Bezbariérovým centrom TU v Košiciach. Na obsahovej, organizačnej a technickej príprave vybraných kurzov sa podieľajú pracovníci oboch centier, ako i odborníci z iných inštitúcií a organizácií.

A Vzdelávacie aktivity pre rok 2015:

A1 - Úvod do legislatívy a metodické usmernenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so špecifickými potrebami

Kurz je určený ako úvodný pre všetkých koordinátorov, je zameraný na oboznámenie sa s legislatívnym rámcom zabezpečenia všeobecnej prístupnosti akademického prostredia a s metodickými usmerneniami MŠVVŠ SR.

Absolvovanie tohto kurzu je podmienkou pre zápis do špecializovaných kurzov A2 a A3.

Rozsah kurzu: 8 hodín prezenčný seminár spojený s diskusiou a riešením modelových prípadov. Modelové prípady vopred navrhujú účastníci kurzu. Účastníci dostávajú vzdelávacie materiály v tlačenej forme.

Miesto konania: 2 – 3 kurzy v roku konané na UK v Bratislave a/alebo na inej vysokej škole v SR podľa záujmu účastníkov.

Predpokladané termíny: február, máj, október 2015

Organizátor kurzu : CPŠ UK v spolupráci s hosťiteľskou vysokou školou.

Ukončenie: Osvedčenie o absolvovaní kurzu podpísané rektorom UK.

Rámcový program:

7. Študenti so špecifickými potrebami v terciárnom vzdelávaní: základné charakteristiky, terminológia.
8. Legislatívny rámec prístupného akademického prostredia, dôležitosť inštitucionálnych predpisov.
9. Práva a zodpovednosť vysokej školy a študenta so špecifickými potrebami
10. Koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami: postavenie, úlohy, zodpovednosť
11. Špecifické potreby študentov – základné odporúčania k ich vyhodnocovaniu a navrhovaniu primeraných úprav a podporných služieb.
12. Riešenie modelových prípadov

A2 - Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami

Špecializovaný vzdelávací kurz je určený pre koordinátorov, ktorí absolvovali kurz A1. Realizuje sa kombinovane – formou prezenčných stretnutí a e-learningu. Organizovať sa budú 2 celodenné prezenčné stretnutia na začiatku a na konci kurzu, v medziobdobí 3 kratšie konzultačné stretnutia. Odborný program kurzu zabezpečujú pracovníci CPŠ UK, BBC TUKE a prizvaní experti. Pri vybraných témach bude zabezpečená aktívna účasť študentov a/alebo absolventov VŠ so špecifickými potrebami.

Rozsah kurzu: 5 mesiacov, kombinácia 5 prezenčných stretnutí (30 hod.) a 60 hod. samoštúdium (e-learning). Účastníci dostávajú študijné materiály v elektronickej forme (pre e-learning), pri prezenčných stretnutiach v tlačenej forme (handouts).

Miesto konania: Úvodné a záverečné stretnutie na UK v Bratislave, kratšie konzultačné stretnutia v medziobdobí na iných vysokých školách v SR podľa záujmu účastníkov.

Predpokladaný termín: máj až november 2015

Organizátor kurzu: CPŠ UK

Organizátor kurzu: CPŠ UK v spolupráci s BBC TUKE a s externými expertmi

Rámcový program:

A

1. Študenti so špecifickými potrebami v terciárnom vzdelávaní: inštitucionálne predpisy, podmienky štúdia, technické, personálne a finančné zabezpečenie
2. Koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami: profil, predpoklady pre činnosť, úlohy, zodpovednosť
3. Vytváranie siete spolupracujúcich subjektov
4. Spolupráca s katedrami a učiteľmi
 - a. Práca so študentmi so špecifickými potrebami (pred podaním prihlášky na štúdium, prijímacie konanie, prijatie na štúdium)
5. Identifikácia bariér akademického prostredia, monitorovanie a hodnotenie podmienok pre štúdium
6. Iniciovanie zmien v inštitucionálnych pravidlách a inštitucionálnej kultúre

B

1. Špecifické potreby, zdravotné postihnutie, zdravotné znevýhodnenie, poruchy
2. Študenti so zrakovým postihnutím
3. Študenti so sluchovým postihnutím
4. Študenti s telesným postihnutím, chronickým ochorením a zdravotným oslabením
5. Študenti s psychickým ochorením
6. Študenti s poruchou autistického spektra
7. Študenti s poruchami učenia

Ukončenie: Záverečný test a písomná práca. Certifikát o absolvovaní kurzu po vyhodnotení výsledkov podpísaný rektorom UK.

A3 - Špecializovaný kurz o asistenčných technológiách

Špecializovaný kurz je určený na poskytnutie základnej orientácie v asistenčných technológiách v závislosti od druhu a stupňa zdravotného postihnutia a na získanie základných zručností pre ich využívanie vo vzdelávaní študentov so ŠP.

Realizuje sa kombinovane – formou e-learningu a formou prezenčných stretnutí. Na prezenčných stretnutiach sa zúčastnia aj používatelia asistenčných technológií - študenti a/alebo absolventi so špecifickými potrebami.

Rozsah kurzu: 3 mesiace, kombinácia 3 prezenčných stretnutí (20 hodín) a 35 hod. samoštúdia (e-learning). Účastníci dostávajú študijné materiály v elektronickej forme (pre e-learning), pri prezenčných stretnutiach v tlačenej forme (handouts).

Miesto konania: Univerzita Komenského v Bratislave

Predpokladaný termín: september – november 2015, začiatok 11.9.2015

Organizátor kurzu: CPŠ UK

Ukončenie: Záverečný test a vypracovanie eseje. Certifikát o absolvovaní kurzu po vyhodnotení výsledkov štúdia podpísaný rektorom UK.

A4 - Prípadové štúdie

Prakticky orientovaný workshop zameraný na analýzu modelových prípadov a návrh riešení. Návrhy modelových prípadov poskytnú účastníci vopred.

Rozsah kurzu: 5 hodín, účastníci získajú študijné materiály v tlačenej forme.

Organizátor kurzu: CPŠ UK v spolupráci s BBC TUKE

Miesto konania: 2 – 3 kurzy podľa záujmu, konané na UK, TUKE, prípadne na inej vysokej škole v SR.

Predpokladané termíny: máj, október 2015.

Ukončenie: Osvedčenie o absolvovaní kurzu podpísaný rektorom UK.

B Odborné tematické semináre (nielen) pre koordinátorov

CPŠ UK v spolupráci s BBC TUKE a s partnermi a expertmi bude organizovať v závislosti od záujmu (prieskum vo fóre koordinátorov a v portalvs, resp. počas kurzov) jednoduchové tematicky zamerané kurzy.

Navrhované témy pre rok 2015:

B1 - Informačná prístupnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Určenie: Kurz je určený na zvýšenie informovanosti o špecifikách informačnej prístupnosti, Vhodný je pre koordinátorov, tvorcov a správcov webových portálov a akademických systémov vysokých škôl a pracovísk, pre pracovníkov centier IT na vysokých školách, ako i pre širšiu verejnosť.

Termín: 20. mája 2015, resp. podľa požiadaviek

Miesto konania: Bratislava, resp. lokalita určená podľa najväčšieho počtu prihlásených

Rámcový program:

1. Informačná prístupnosť (význam, cieľové skupiny, právne normy a pravidlá),
2. Používanie asistenčných technológií v prístupe k e-zdrojom
3. Príklady digitálnych bariér a možnosti ich riešenia
4. Tvorba prístupných elektronických dokumentov

B2 - Architektonické bariéry vo vysokoškolskom prostredí a opatrenia na predchádzanie ich vzniku.

Určenie: Kurz je určený na zvýšenie informovanosti o architektonickej prístupnosti a princípoch tvorby všeobecne prístupného akademického prostredia. Vhodný je pre koordinátorov, pracovníkov vysokých škôl zodpovedných za podmienky štúdia a vytváranie bezbariérového prostredia, ako i pre širšiu verejnosť.

Termín 17. septembra 2015

Miesto konania: Bratislava, resp. lokalita určená podľa najväčšieho počtu prihlásených

Organizátor kurzu: CPŠ UK v spolupráci s externými expertmi

Rámcový program:

1. Architektonické bariéry vo vysokoškolskom prostredí
2. Tvorba školských stavieb a ubytovacích zariadení – pravidlá, odporúčania
3. Architektonické bariéry z pohľadu študentov so zrakovým postihnutím

B3 - Študenti s poruchami učenia na vysokých školách

Určenie: Kurz je určený na zvýšenie informovanosti pre koordinátorov, poradenských pracovníkov, VŠ učiteľov, ako i širšiu akademickú verejnosť.

Miesto konania: Bratislava, resp. podľa záujmu účastníkov

Termíny konania: prieskum záujmu

Organizátor: CPŠ UK v spolupráci s externými expertmi

Rámcový program:

1. Špecifiká štúdia na VŠ s poruchami učenia
2. Hodnotenie potrieb a návrh primeraných úprav
3. Predpoklady pre štúdium vybraných študijných zameraní
4. Príprava na štúdium a možnosti intervencie

B4 - Inkluzívne metódy vzdelávania študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – podpora vysokoškolských učiteľov.

V štádiu prípravy, podľa prieskumu

C Harmonogram vzdelávacích aktivít pre koordinátorov v roku 2015

CPŠ UK

<i>Téma</i>	<i>Termín</i>	<i>Pozn.</i>
A. Kurzy pre koordinátorov		
A1 Úvod do legislatívy a metodické usmerenie pre vytváranie prístupného akademického prostredia pre študentov so ŠP. (jednodňový kurz)	február, máj, október, resp. podľa záujmu	Rozsah: 8 hodín, seminár, riešenie modelových situácií a diskusia.
A2 Podpora študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – základné úlohy koordinátora pre študentov so ŠP. (5-mesačný špecializovaný kurz)	máj – október	Kombinácia e-learningu a 5 prezenčných stretnutí (34h prez, 60h samoštúdium)
A3 Asistenčné technológie v terciárnom vzdelávaní študentov so špecifickými potrebami (3-mesačný špecializovaný kurz)	september – november (začiatok 11. septembra 2015)	Kombinácia e-learningu a 3 prezenčných stretnutí (20h prez, 35h samoštúdium)
A4 Prípadové štúdie	jún, október, resp. podľa záujmu	Riešenie prípadov navrhnutých účastníkmi
B. Odborné tematické semináre/workshopy, nielen pre koordinátorov		
B1 Informačná prístupnosť vo vysokoškolskom vzdelávaní.	máj, resp. termín určí organizátor (20.5.2015)	Jednodňové kurzy/semináre podľa záujmu, prieskum vo fóre koordinátorov
B2 Architektonické bariéry vo vysokoškolskom prostredí a opatrenia na predchádzanie ich vzniku.	september (17.9.2015)	
B3 Študenti s poruchami učenia na vysokých školách.	Podľa prieskumu, termín určí organizátor	
B1 Inkluzívne metódy vzdelávania študentov so špecifickými potrebami na vysokej škole – podpora VŠ učiteľov.	Podľa prieskumu, termín určí organizátor	
	Pri dlhšie trvajúcich kurzoch (kombinácia prezenčných stretnutí a e-learningu) sa úvodné a záverečné stretnutie uskutoční na UK v Bratislave, prezenčné stretnutia v medziobdobí sa budú konať na rôznych univerzitách v SR.	
Súhrn	V prípade jednodňových kurzov sa tieto budú konať	

Bratislava, 14.4.2015

D Príprava stredoškolákov na vysokú školu

Názov akcie:

Ako úspešne študovať na vysokej škole so zdravotným postihnutím

(sústredenie stredoškolákov s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorí plánujú pokračovať v štúdiu na vysokej škole)

Organizátor:

- **Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami na Univerzite Komenského v Bratislave (CPŠ)**
- **nezisková organizácia EPIC**

Termín: 26. - 29. apríla 2015

Miesto konania: Bratislava, Univerzita Komenského

Pre koho je stretnutie určené:

- pre študentov stredných škôl s ťažkým zdravotným postihnutím (zrakovým, sluchovým, telesným a kombinovaným);
- primárne pre študentov 3. (predmaturitných) ročníkov, ktorých záujem o štúdium na vysokej škole je seriózny.

Predpokladaný počet účastníkov:

10 - 15 študentov

Asistentov zabezpečuje CPŠ, v aktuálnom prípade vlastný asistent.

Pracovný program sústreduenia sa bude orientovať najmä na témy:

Špecifikum štúdia na vysokej škole, rozdiel medzi SŠ a VŠ

- Práva a povinnosti školy a študenta so špecifickými potrebami
- Koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami
- Osobnostná pripravenosť na štúdium na vysokej škole
- Štúdium v zahraničí
- Možnosti podpory počas štúdia na vysokej škole
 - humánnej (osobná asistencia, tlmočenie pre nepočujúcich)
 - finančnej (finančné kompenzácie, štipendiá, granty)
 - technickej (asistenčné technológie poradenstvo a zaškolenie; študijná literatúra v prístupnej forme, prepravná služba pre nemobilných)
- Diskusia so študentmi a absolventmi vysokej školy so zdravotným postihnutím
- Návšteva vybraných prednášok na fakultách Univerzity Komenského v Bratislave podľa záujmu účastníkov a stretnutie s učiteľmi, zástupcami katedier
- Voľnočasové aktivity

Tradícia sústredení:

Tohtoročné sústredenie bude už štvrté v poradí.

Prvé sa v roku 2009 konalo v Cíferi. Videodokument o akcii pod názvom **Úspech čaká na pripravených**, ktorý pripravili samotní účastníci, si možno pozrieť na webovej adrese:

<http://www.cezap.sk/~mendelova/cifer.avi>

Druhé stretnutie sa konalo v roku 2010 v Modre - Harmónii. Účastníci oboch sústredení, ako i ďalší študenti a absolventi so zdravotným postihnutím, sa so svojimi skúsenosťami delia v publikácii **Kam smerujeme a ako sa nám darí...**, ktorá je k dispozícii v elektronickej forme na webovej stránke <http://cezap.sk/publikacie/kam-smerujeme-a-ako-sa-nam-dari/>.

Tretie sústreďenie sa konalo v roku 2012 v Bratislave.

V minulosti sa organizovali takéto sústreďenia a letné počítačové školy pre stredoškóľákov so **zrakovým** postihnutím (nevidiaci a slabozrakí). Veľká časť účastníkov absolvovala štúdium na vysokej škole a sú úspešní vo svojich povolaniach.

Informácia o prístupnosti miesta konania a akcie:

Pracovný program sústreďenia sa bude konať v priestoroch fakúlt a vysokoškóľských internátov Univerzity Komenského v Bratislave.

Ubytovanie bude zabezpečené v bezbariérových priestoroch.

V prípade účasti nepočujúcich študentov zabezpečí organizátor tlmočníka do posunkového jazyka, resp. artikulačného tlmočníka. Na akcii bude participovať niekoľko dobrovoľníkov, ktorí budú poskytovať účastníkom základnú asistenciu.

Adresa organizátora:

Centrum podpory študentov so špecifickými potrebami

Univerzita Komenského, FMFI

Mlynská dolina

842 48 Bratislava

<http://cezap.sk>

Projekt "Nástroje pre zvyšovanie zamestnateľnosti ľudí so zdravotným postihnutím" bol podporený sumou 68.814,50 EUR z Fondu pre mimovládne organizácie, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2009-2014. Správcom Fondu je Nadácia otvorenej spoločnosti - Open Society Foundation. Cieľom projektu "Nástroje pre zvyšovanie zamestnateľnosti ľudí so zdravotným postihnutím" je podpora demokratických hodnôt vrátane ľudských práv.